

**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto 93-2, 90143 Plungė, tel. (8 448) 52034, el. p. vsbiuras@plunge.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302415311

**Plungės rajono ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų
profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų analizė
2018/2019 m. m.**

Nr. AT 101133

Plungė, 2018

PROFILAKTINIAI IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGŲ VAIKŲ SVEIKATOS PATIKRINIMAI PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖJE

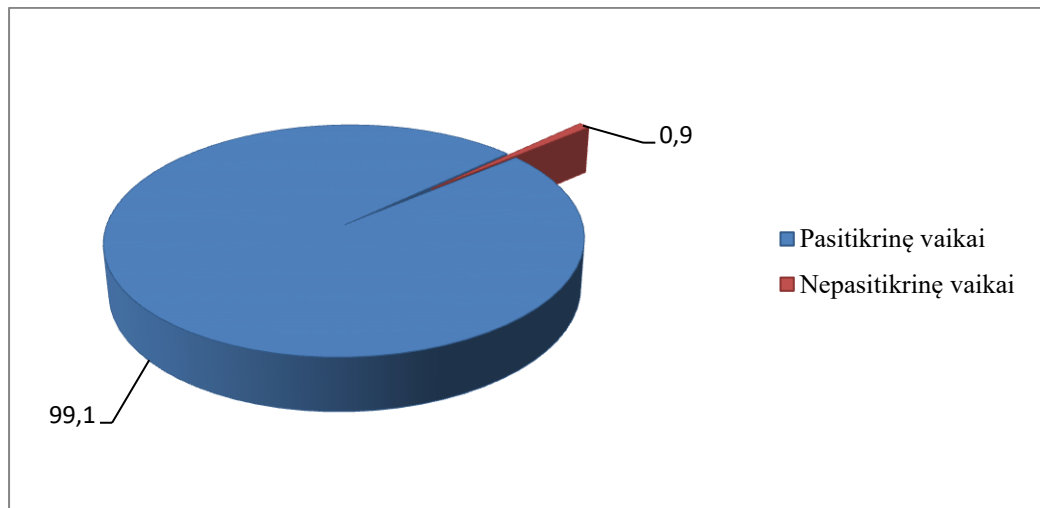
Vaikystė – tai gyvenimo tarpsnis, kai formuojasi fiziniai ir intelektualiniai gebėjimai, sveikos gyvensenos įgūdžiai. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos – vienos iš svarbiausių institucijų ugdant, saugant ir stiprinant vaikų sveikatą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu, Nr. V-313 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (TAR, 2014-06-13, Nr. 2014-07604), priimant vaiką į įstaigą ir vėliau kiekvienais metais turi būti pateiktas Vaiko sveikatos pažymėjimas (forma Nr. 027-1/a). Šioje apskaitos formoje privalo būti nurodyta vaiko sveikatos būklė: kraujospūdis, klausos, regos, kaulų ir raumenų, kvėpavimo ir nervų sistemų sutrikimus, burnos sveikatos būklę. Taip pat pateikiama išvada apie moksleivio fizinį pasirengimą – jis priskiriamas vienai iš trijų fizinio ugdymo grupių. Vykdam naują Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 16 d. įsakymą Nr. V-507 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. V-951 „Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ pakeitimo, vaiko sveikatos pažymėjimą taip pat turi užpildyti odontologas, kuris privalo įrašyti vaiko dantų ir žandikaulio būklę.

Duomenys apie vaikų vystymosi sutrikimus ir sergamumą yra teikiami Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurui, kuris vykdo vieną iš savo funkcijų – visuomenės sveikatos stebėseną. Pagal visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pateiktus duomenis yra atliekama vaikų sergamumo analizė, kuri padeda kryptingai planuoti ir įgyvendinti sveikatos priežiūrą įstaigoje, organizuoti ir įgyvendinti priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika. Visuomenės sveikatos specialistams ir administracijos darbuotojams informacija apie moksleivių sveikatą parodo, kokios mokinių sveikatos problemos vyrauja jų ugdymo įstaigoje, o tai gali tapti svariu motyvu inicijuoti sveikatos stiprinimo priemonių jų ugdymo įstaigoje įgyvendinimą. Privalomas mokinių sveikatos patikrinimas yra labai svarbus, nes padeda laiku nustatyti sveikatos sutrikimus ir ligas, taip pat padeda išvengti didesnių mokinių sveikatos sutrikimų ugdymo proceso metu.

Ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenys nuo 2015 m. bus saugomi Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure. Šie duomenys kasmet analizuojami, vertinami, lyginami, stebima jų kitimo tendencija, o gauti rezultatai pateikiami bendruomenei, Plungės rajono savivaldybės gydytojui bei kitoms suinteresuotoms institucijoms.

2018 m. Plungės rajono savivaldybėje veikė 13 ikimokyklinių ugdymo įstaigų. Pagal ikimokyklinio ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pateiktus duomenis, Plungės rajono ikimokyklinės ugdymo įstaigas 2018 - 2019 mokslo metais lankė 1 381 vaikai, iš jų profilaktiškai sveikatą pasitikrino 1 369 vaikai, tai sudarė 99,1 proc. visų lankančių ugdymo įstaigas (lapkričio 5 d. duomenys) (1 pav.)

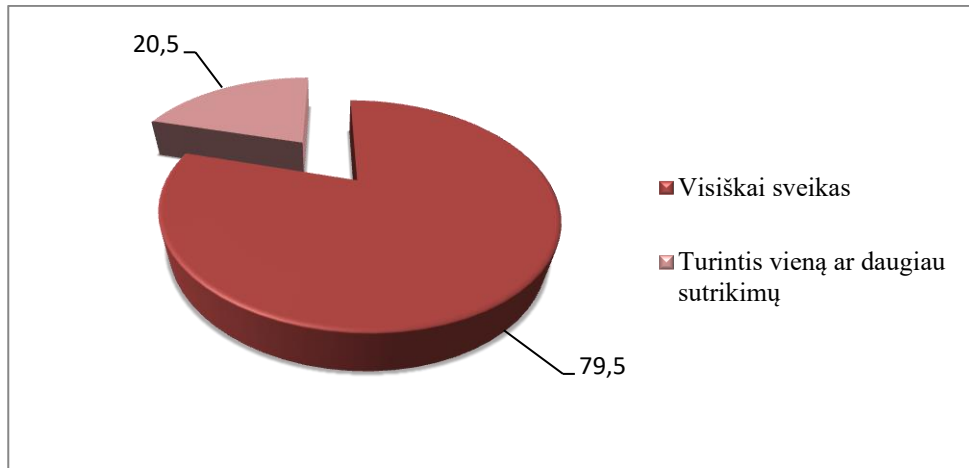
1 pav. Profilaktiškai sveikatą pasitikrinusių vaikų dalis proc. 2018/2019 m. m.

1 lentelė. Profilaktiškai sveikatą pasitikrinusių vaikų dalis pagal ikimokyklinės ugdymo įstaigas 2018-2019 m. m. (proc.)

Eil. Nr.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos pavadinimas	Vaikų skaičius	Profilaktiškai sveikatą pasitikrinusių vaikų skaičius	Profilaktiškai sveikatą pasitikrinusių vaikų dalis, proc.
1.	L-D Nykštukas	139	138	99,3
2.	L-D Pasaka	206	206	100
3.	L-D Raudonkepuraitė	187	187	100
4.	L-D Rūtėlė	223	222	99,6
5.	L-D Saulutė	217	217	100
6.	L-D Vyturėlis	207	198	95,7
7.	Prūsalių mokykla-darželis	26	26	100
8.	Alsėdžių L-D	45	44	97,8
9.	Šateikių L-D	19	19	100
10.	Didvyčių DC	19	19	100
11.	Platelių UDC	39	39	100
12.	Žem. Kalvarijos L-D	40	40	100
13.	Kantaučių DC	14	14	100
	Iš viso	1381	1369	99,1

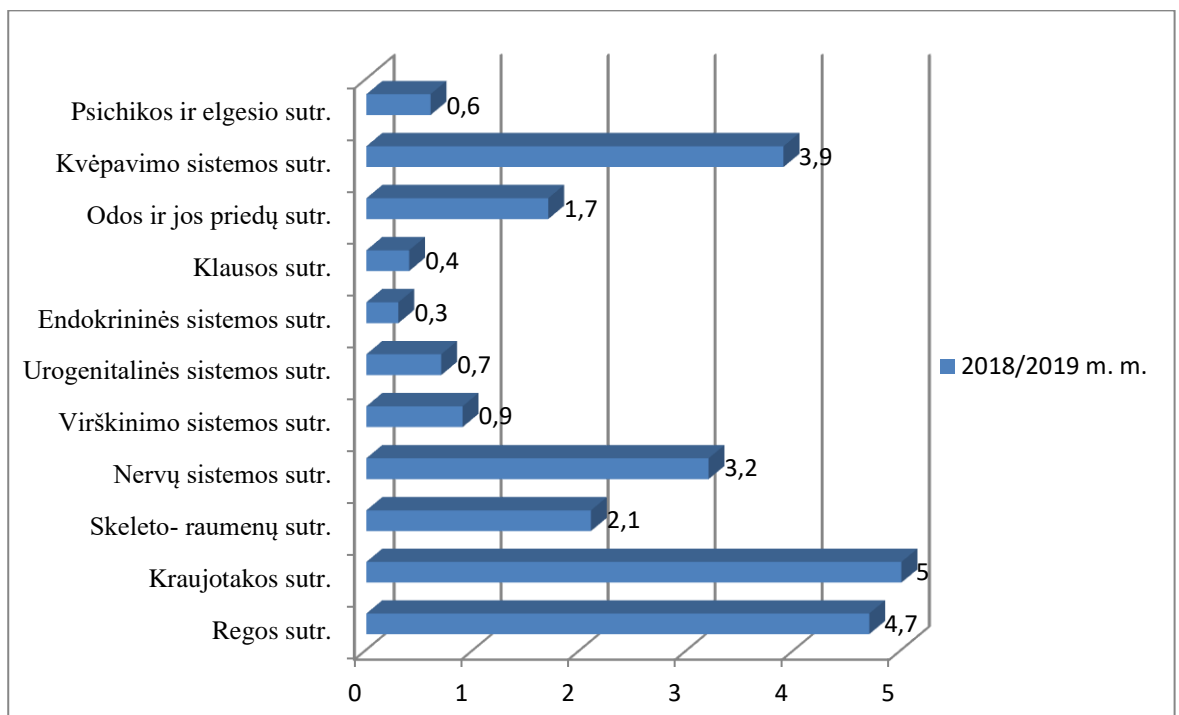
Šaltinis: VSB info

8 iš 10 profilaktiškai sveikatą pasitikrinusių ir Plungės rajono savivaldybės ikimokyklinės įstaigas lankančių vaikų yra sveiki. T. y. neturi nei vieno sveikatos sutrikimo ar nustatytos diagnozės. (2 pav.)

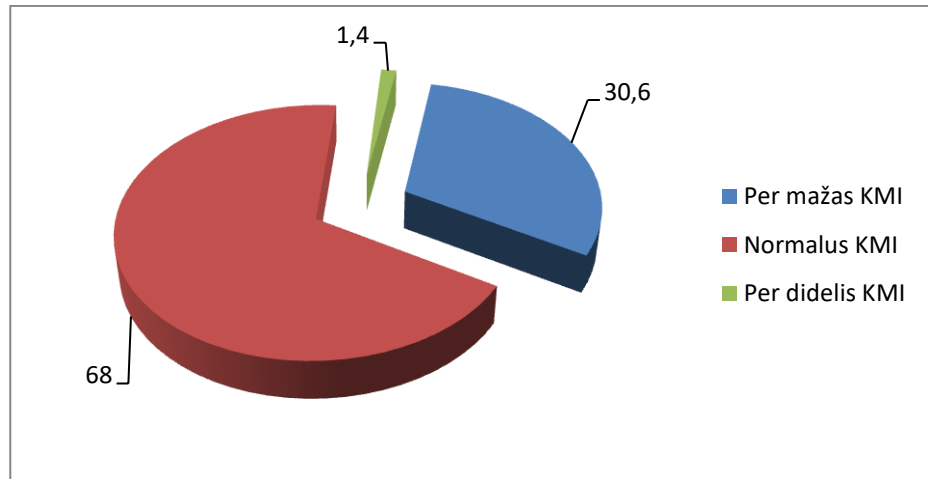
2 pav. Visiškai sveikų vaikų lankančių ikimokyklinės įstaigas dalis proc. 2018/2019 m. m.

Atliekant profilaktinių vaikų sveikatos pažymėjimų analizę nustatyta, kad dažniausiai nustatyti kraujotakos, regos, kvėpavimo sistemos, nervų sistemos sutrikimai. Rečiau nustatoma virškinimo sistemos, urogenitalinės sistemos, psichikos ir elgesio sutrikimų. Išanalizavus sveikatos pažymėjimus mažiausiai nustatyta klausos sutrikimų ir endokrininės sistemos sutrikimų. (3 pav.)

3 pav. Profilaktiškai patikrinusių sveikatą 2018/2019 m. m. vaikų dalis proc. pagal užregistruotus susirgimus

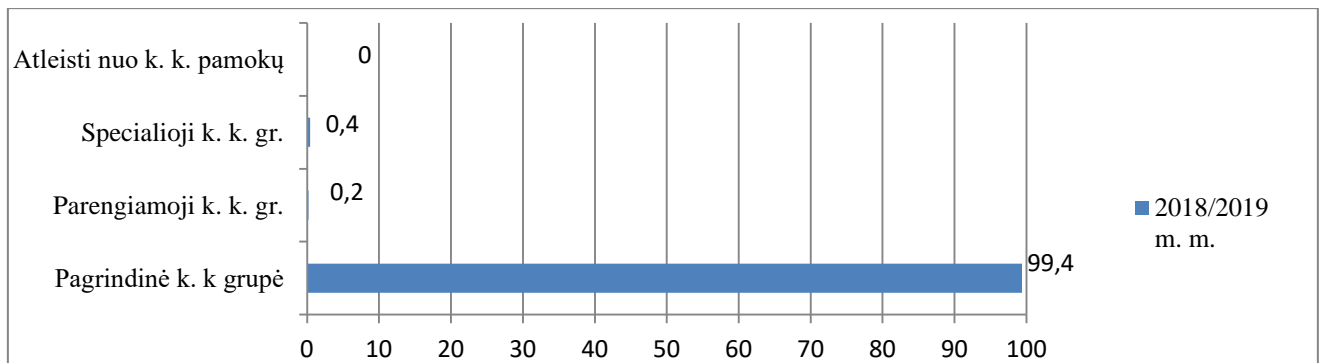
Išanalizavus ikimokyklinės įstaigas lankančių vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų pažymėjimus nustatyta, kad iš 1369 sveiktą patikrinusių vaikų didžioji dauguma t.y. 927 (68 proc.) turi normalų KMI indeksą. (4 pav.)

4 pav. Ikimokyklinės įstaigas lankančių ir sveikatą profilaktiškai pasitikrinusių vaikų dalis proc. pagal kūno masės indeksą 2018/2019 m. m.

Žmogaus augimas ir vystymasis priklauso nuo kasdienio fizinio aktyvumo, kuris yra svarbi puikios sveikatos dalis. Per mažas fizinis aktyvumas yra vienas iš pagrindinių veiksnių, kuris įtakoja antsvorio ir nutukimo atsiradimą.

Skiriamos trys fizinio parengimo grupės: pagrindinė- šiai grupei priskirti vaikai neturi jokių sveikatos sutrikimų, parengiamoji- moksleiviai turintys nedidelių sveikatos sutrikimų ar ką tik persirgę kokia nors liga, mokiniai turintys tam tikrų organų ar jų sistemų sutrikimų turi būti priskirti specialiajai fizinio lavinimo grupei. Taip pat vaikai gali būti ir visiškai atleisti nuo kūno kultūros pamokų.(5 pav.)

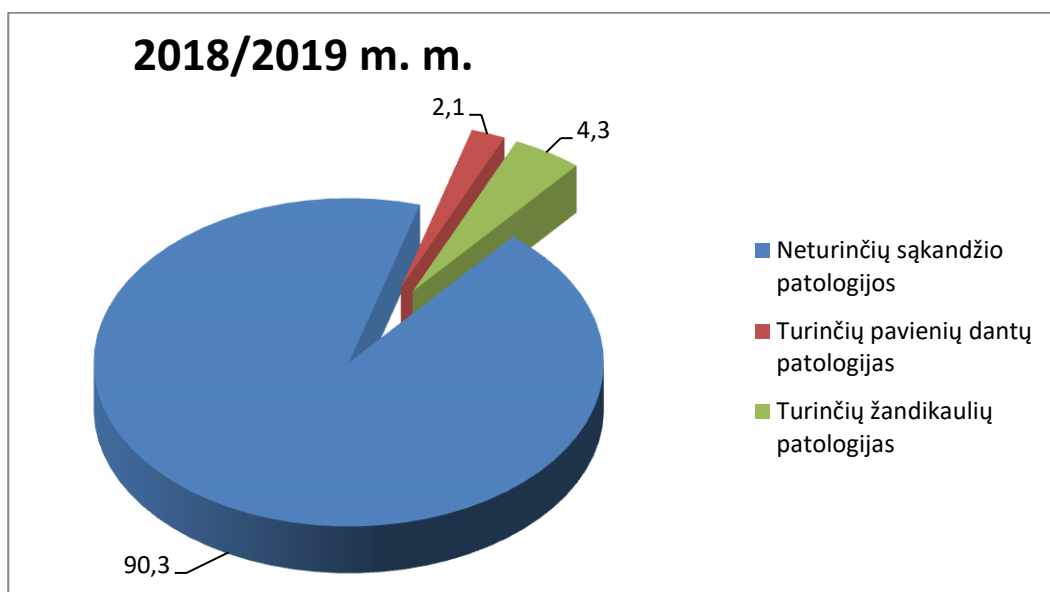
5 pav. Ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų pasiskirstymas proc., pagal fizinio lavinimo grupes 2018/2019 m. m.

Iš pristatytų profilaktinių sveikatos patikrinimų pažymėjimų nustatyta, kad daugiau nei pusė (54,5 proc.) vaikų neturi dantų ėduonies pažeistų, plombuotų ar išrautų dantų. (2 lent.)

2 lent. Vaikų skaičius proc., neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ar išrautų dantų 2018/2019 m. m.

Eil. Nr.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos pavadinimas	Vaikų neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų (proc.)
1.	Prūsalių M-D	50
2.	Žem. Kalvarijos L-D	36
3.	L-D Rūtelė	57
4.	Didvyčių DC	42
5.	Platelių UDC	51,3
6.	L-D Pasaka	61
7.	L-D Saulutė	56
8.	Alsėdžių L- D	20,5
9.	L-D Nykštukas	58
10.	L-D Raudonkepuraite	50,3
11.	Šateikių L- D	58
12.	L-D Vyturėlis	57
13.	Kantaučių DC	64,3

2018/2019 m. m. ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų, kurie pristatė profilaktinius sveikatos pažymėjimus, neturinčių sąkandžio patologijų vaikų yra 90,3 proc. Turinčių pavienių dantų- 2,1 proc., o turinčių žandikaulių patologijų- 4,3 proc. (6 pav.)

6 pav. Vaikų skaičius proc., kurie neturi sąkandžio patologijos 2018/2019 m. m. lankantys ikimokyklinės įstaigas

APIBENDRINIMAS

- 2018- 2019 m. m. ikimokyklinės ugdymo įstaigose mokėsi 1381 vaikas. Iš jų 99,1 proc. pasitikrinę sveikatą profilaktiškai;
- 8 iš 10 pasitikrinusių sveikatą vaikų neturi nei vieno diagnozuoto sutrikimo;
- Dažniausiai diagnozuojama- kraujotakos sistemos, regos, kvėpavimo sistemos, nervų sistemos sutrikimai;
- 4 iš 10 ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankantys vaikai turi (nuolatinius ir vienkartinius) ęduonies pažeistus, plombuotus ar išrautus dantis. Neturinčių sąkandžio patologijų nustatyta 90,3 proc. vaikų, kurie pasitikrino sveikatą profilaktiškai.
- 68 proc. vaikų nustatytas normalus kūno masės indeksas, likusi dalis turi per mažą (30,6 proc.) ar per didelį (1,4 proc.) kūno masės indeksą;
- 99,4 proc. ikimokyklinės ugdymo įstaigas 2018- 2019 m. m. lankančių vaikų priskirti pagrindinei kūno kultūros grupei.